

Bouwer van bedrijf:

B. Koolhaas

ALS IEMAND mij tien jaar geleden gezegd zou hebben dat dit bedrijf zo'n vlucht zou nemen, dan zou ik hem gezegd hebben: Dat bestaat niet! En nu wij dan die tweemaal vijf jaar in Sittard werken, mag ik wel getuigen: Het is bijna vanzelf gegaan. Wij hebben hier in Limburg zulk een goedwillende en tot samenwerking bereide bevolking gevonden, dat in plaats van de 800 geplande personeelsleden er nu 1 875 bij ons werken.

Dat zegt u in alle oprechtheid de heer B. Koolhaas, directeur van het Sittardse Philipsbedrijf, dat vandaag feestelijk zijn tienjarig bestaan in de stad van de Lamaekers gedenkt. En natuurlijk tegelijk een nieuwe fabriekshal opent, hetgeen symbolisch mag heten voor de voorspoedige groei van Philips, Sittard.

De heer B. Koolhaas is een royale vijftiger, die iets meer van de wereld heeft gezien dan alleen de binnenkant van een radiobuizenfabriek en die wellicht daarom zo uitstekend met zijn mensen kan opschieten. Als negentienjarige jongeman had et diploma van de zeevaartschool in zijn zak en voer hij als derde stuurman over de wereldzeeën.

Maar na vijf jaar — hij was inmiddels eerste stuur geworden — had hij genoeg van dertig dagen Hamburg, twee weken Antwerpen en soms twee dagen Amsterdam met daartussenin maandenlang op zee. Hij hing zijn stuurman uniform aan de kapstok en trad in dienst van Philips, toen nog een jong maar reeds vermaard bedrijf.

In die tijd was het kleine Eindhovense fabriekje van rode baksteen nog in gebruik, wel niet meer als lampenfabriek maar toch nog als onderdeel van een veel groter geheel. Koolhaas' talent om leiding te geven aan mensen en zijn wiskundige studies van de zeevaartschool kwamen hem te pas. Zij vergemakkelijkten de aanpassing aan een geheel nieuwe wereld.

Sittard

NAUWELIJKS begon na de oorlog Philips Eindhoven weer op volle toeren te draaien of men wist dat een deel van de arbeidsmarkt daar in Oost-Brabant toch wel krap was. Radiobuizen maken is namelijk echt meisjeswerk. Je moet er fijne vingers voor hebben, iets van dat gevoel voor het kleine, fragiele spel van de arbeid. En zo kwam het dat de heer Koolhaas op 'n koude februari-dag in 1946 te Sittard aankwam om in de sleutelstad van het zuiden om te zien naar nieuwe mogelijkheden. Beslist was er toen nog niets, maar dat duurde niet lang. Op 24 juni 1946 begonnen de heer Koolhaas, twee bazen, één onderbaas, een paar controleurs en vier Sittardse meisjes in Leyenbroek te werken. Philips Sittard stak van wal. En de heer Koolhaas moet het gevoel hebben gehad ditmaal wel op een zeer klein scheepje zee te hebben gekozen.

Maar in september en oktober 1946 nam het jonge bedrijfje 25 meisjes per week aan en het jaarsaldo sloot met een personeelssterkte van 212 mensen. En binnen een jaar daarna had Dr. A. Philips de eerste steen gelegd van het forse complex fabriekshallen, dat er vandaag staat en morgen weer wordt uitgebreid.

Opleiding

GEMAKKELIJK is het eigenlijk toch ook weer niet gegaan. Dat ontdekt gij wel als de heer Koolhaas u wat vertelt over de beginmoeilijkheden met de opleiding. Eerst was er maar zo'n schooltje, waarin de meisjes en de onderbazen 't vak geleerd kregen. Maar dat schooltje is

met veel moeite, met veel denkwerk en veel research uitgroeit tot een echte vakopleiding. Nu krijgen de nieuwe meisjes drie weken les in de opleiding en van meet af aan wordt er geleerd tempo en kwaliteit te leveren. Niemand, zo zegt de heer Koolhaas, wordt bij ons aan het verkeerde werk gezet. Wij hebben onze test en wij hebben onze opleiding en daarna weten wij wel voor welk werk het meisje het meest geschikt is. Niemand hoeft bij ons ongelukkig te zijn.

Neurose gevallen kennen wij niet. Er is niemand die zegt dat hij er gek van wordt en bovendien zijn de menselijke verhoudingen in het bedrijf bij ons nog altijd de allerbelangrijkste voorwaarde voor een ongestoorde en rustige productie. Je werkt namelijk niet met machines, je werkt met mensen en dus zijn de mensen het belangrijkste.

Verhoudingen

DE MENSELIJKE verhoudingen spelen ook in het Sittardse Philipsbedrijf een uiterst belangrijke rol. De heer Koolhaas was daar trouwens op voorbereid. Hij heeft vanaf het begin rekening gehouden met de specifieke eigenaardigheden van ons gewest, met de eigen kleur en 't eigen karakter van onze mensen, met de wensen en verlangens die er op het menselijke vlak konden bestaan. Daarom was er bijvoorbeeld vanaf de aanvang het speciale busvervoer.

Op tijd thuis en op tijd in het bedrijf was het parool van de heer Koolhaas. En dat "op tijd thuis" vond hij beslist minstens even belangrijk als het tweede punt. Daarom ook heeft hij vanaf het begin ernaar gestreefd zoveel mogelijk mensen uit het eigen gewest te werk te stellen.

En hierin is Philips Sittard buitengewoon geslaagd. Alleen de vakspecialisten worden nog uit Eindhoven betrokken, maar overigens is Philips Sittard 'n Limburgs bedrijf.

Het onderbazencorps bestaat voor 100 % uit Limburgers, van de bazen zijn er 80% uit ons gewest, de assistenten zijn voor 60 % Limburgers, terwijl zelfs bij de afdelingschefs op het ogenblik 30 man op de 100 Limburgers zijn.

En als gij de heer Koolhaas vraagt of het moeilijk was zulke gunstige verhoudingen te bereiken in zulke korte tijd, dan zegt hij dat dit niet het geval was.

Het werken met de Limburgers is hem letterlijk 100 % meegevallen.

Kwadrat meters

IN LEYENBROEK werd tien jaar geleden begonnen met 'n vloeroppervlak van 1000 m². De groei van het bedrijf kunt gij aflezen uit de tegenwoordige oppervlakte van de fabrieken in Sittard. Dat zijn op het ogenblik 11.000 m². Vandaag komt daar de nieuwe hal bij van 7000 m² en gij in aanbouw is een hal met een oppervlak van 3500 m².

En ook daarna is het bedrijf nog voor uitbreiding vatbaar. En hoewel Philips Sittard natuurlijk als het ware zo tegen het grote Eindhovense bedrijf aangeschoven zou kunnen worden, heeft de Sittardse fabriek toch een geheel eigen kleur, een geheel eigen sfeer gekregen. En dat zal vandaag op het feest duidelijk zijn!

Samenwerking

EEN WONDER dus dat de heer Koolhaas tevreden mag zijn. Niet alleen overigens over zijn mensen, die met hem het bedrijf hebben opgebouwd. Zoiets is geen werk van een man alleen, zegt hij eenvoudig. Maar ook met de gemeentelijke autoriteiten van Sittard, ook met 't provinciale bestuur, ook met de geestelijkheid onderhoudt Philips Sittard de allerprettigste relaties. Het bedrijf heeft wortel geschoten in het Sittardse leven, in de Limburgse

levenssfeer. En wanneer men na tien jaar industrie-opbouw iemand een compliment zou willen maken, dan kan men niets beters zeggen dan dat Philips Sittard erin geslaagd is „van ons" te worden. En daarbij heeft de heer Koolhaas een rol van betekenis gespeeld.